

Slechts een korte tijd is verstreken sinds de Israëlieten de voorwaarden van Gods verbond zo enthousiast aanvaardden en trouw zwoeren aan Zijn wetten. Maar toch blijkt nu dat hun toewijding meer een emotionele aangelegenheid was dan een oprechte toewijding; slechts een maand nadat Mozes de berg besteeg vragen de mensen aan Aäron om voor hen een tastbare god te maken die ze kunnen aanbidden – een afgod. God heeft een dergelijke aanbedding uiteraard uitdrukkelijk verboden. Desondanks wordt Aäron overgehaald en maakt hij een gouden kalf, dat door de Israëlieten wordt aanbeden. God reageert woedend en Mozes moet als pleitbezorger voor zijn volk optreden. Ook Mozes zelf reageert woedend, zoals aangetoond wordt door zijn reactie op deze ontmoedigende gebeurtenis. Maar God is vergevingsgezind en met een krachtige herhaling van Zijn wetten stemt Hij in met een vernieuwing van het verbond.

- Ex. 32:1-6** AARON MAAKT GOUDEN KALF. Toen het volk zag, dat Mozes vertoog van den berg af te komen, zo verzamelde zich het volk tot Aäron, en zij zeiden tot hem: “Sta op, maak ons goden, die voor ons aangezicht gaan; want dezen Mozes, dien man, die ons uit Egypteland uitgevoerd heeft, wij weten niet, wat hem geschied zij.”
Aäron nu zeide tot hen: “Rukt af de gouden oorsierselen, die in de oren uwer vrouwen, uwer zonen, en uwer dochteren zijn; en brengt ze tot mij.” Toen rukte het ganse volk de gouden oorsierselen af, die in hun oren waren; en zij brachten ze tot Aäron. En hij nam ze uit hun hand, en hij bewierp het met een griffie, en hij maakte een gegoten kalf daaruit. Toen zeiden zij: “Dit zijn uw goden, Israë! die u uit Egypteland opgevoerd hebben.”
Als Aäron dat zag, zo bouwde hij een altaar voor hetzelfde; en Aäron riep uit, en zeide: “Morgen zal den HEERE een feest zijn!” En zij stonden des anderen daags vroeg op, en offerden brandoffer, en brachten dankoffer daartoe; en het volk zat neder om te eten en te drinken; daarna stonden zij op, om te spelen.
- Ex. 32:7-10** GOD IS WOEDEND. Toen sprak de HEERE tot Mozes: “Ga heen, klim af! Want uw volk, dat gij uit Egypteland opgevoerd hebt, heeft het verdorven. En zij zijn haast afgeweken van den weg, dien Ik hun geboden had, zij hebben zich een gegoten kalf gemaakt; en zij hebben zich voor hetzelfde gebogen, en hebben het offerande gedaan, en gezegd: 'Dit zijn uw goden, Israë!, die u uit Egypteland opgevoerd hebben.'”
Verder zeide de HEERE tot Mozes: “Ik heb dit volk gezien, en zie, het is een hardnekkig volk! En nu, laat Mij toe, dat Mijn toorn tegen hen ontsteke, en hen vertere; zo zal Ik u tot een groot volk maken.”
- Ex. 32:11-14** MOZES ALS MIDDELAAR. Doch Mozes aanbad het aangezicht des HEEREN zijns Gods, en hij zeide: “O HEERE! Waarom zou Uw toorn ontsteken tegen Uw volk, hetwelk Gij met grote kracht, en met een sterke hand, uit Egypteland uitgevoerd hebt? Waarom zouden de Egyptenaars spreken, zeggende: 'In kwaadheid heeft Hij hen uitgevoerd, opdat Hij hen doodde op de bergen, en opdat Hij hen vernielde van den aardbodem?' Keer af van de hittigheid Uws toorns, en laat het U over het kwaad Uws volks berouwen. Gedenk aan Abraham, aan Izak en aan Israël, Uw knechten, aan welke Gij bij Uzelven gezworen hebt, en hebt tot hen gesproken: 'Ik zal uw zaad vermenigvuldigen als de sterren des hemels; en dit gehele land, waarvan Ik gezegd heb, zal Ik aan ulieder zaad geven, dat zij het erfelijk bezitten in eeuwigheid.'” Toen berouwde het den HEERE over het kwaad, hetwelk Hij gesproken had Zijn volk te zullen doen.
- Ex. 32:15-20** KALF VERNIETIGD; TAFELN GEBROKEN. En Mozes wendde zich om, en klom van den berg af, met de twee tafelen der getuigenis in zijn hand; deze tafelen waren op haar beide zijden beschreven, zij waren op de ene en op de andere zijde beschreven. En diezelfde tafelen waren Gods werk; het geschrift was ook Gods geschrift zelf, in de tafelen gegraveerd. Toen nu Jozua des volks stem hoorde, als het juichte, zo zeide hij tot Mozes: “Er is een krijgsgeschrei in het leger.”
Maar hij zeide:
“Het is geen stem des geroeps van overwinning,
het is ook geen stem des geroeps van nederlaag;

ik hoor een stem van zingen bij beurte.”

En het geschiedde, als hij aan het leger naderde, en het kalf, en de reien zag, dat de toorn van Mozes ontstak, en dat hij de tafelen uit zijn handen wierp, en dezelve beneden aan den berg verbrak. En hij nam dat kalf, dat zij gemaakt hadden, en verbrandde het in het vuur, en vermaalde het, totdat het klein werd, en strooide het op het water, en deed het den kinderen Israëls drinken.

Ex. 32:21-24 AARON ONTKENT VERANTWOORDELIJKHEID. En Mozes zeide tot Aäron: “Wat heeft u dit volk gedaan, dat gij zulk een grote zonde over hetzelfde gebracht hebt?”

Toen zeide Aäron: “De toorn mijns heren ontsteke niet! Gij kent dit volk, dat het in den boze ligt. Zij dan zeiden tot mij: 'Maak ons goden, die voor ons aangezicht gaan, want dezen Mozes, dien man, die ons uit Egypteland opgevoerd heeft, wij weten niet, wat hem geschied zij.' Toen zeide ik tot hen: 'Wie goud heeft, die rukke het af, en geve het mij'; en ik wierp het in het vuur, en dit kalf is er uit gekomen.”

Ex. 32:25-29 EXECUTIES DOOR LEVIETEN. Als Mozes zag, dat het volk ontbloot was (want Aäron had het ontbloot tot verkleining onder degenen, die tegen hen hadden mogen opstaan), zo bleef Mozes staan in de poort des legers, en zeide: “Wie den HEERE toebehoort, kome tot mij!” Toen verzamelden zich tot hem al de zonen van Levi.

En hij zeide tot hen: “Alzo zegt de HEERE, de God van Israël: 'Een ieder doe zijn zwaard aan zijn heup; gaat door en keert weder, van poort tot poort in het leger, en een iegelijk dode zijn broeder, en elk zijn vriend, en elk zijn naaste!’” En de zonen van Levi deden naar het woord van Mozes; en er vielen van het volk, op dien dag, omtrent drie duizend man. Want Mozes had gezegd: “Vult heden uw handen den HEERE; want elk zal zijn tegen zijn zoon, en tegen zijn broeder; en dit, opdat Hij heden een zegen over ulieden geve!”

Ex. 32:30-35 MOZES BEMIDDELT OPNIEUW. En het geschiedde des anderen daags, dat Mozes tot het volk zeide: “Gijlieden hebt een grote zonde gezondigd; doch nu, ik zal tot den HEERE opklimmen; misschien zal ik een verzoening doen voor uw zonde.”

Zo keerde Mozes weder tot den HEERE, en zeide: “Och, dit volk heeft een grote zonde gezondigd, dat zij zich gouden goden gemaakt hebben. Nu dan, indien Gij hun zonden vergeven zult! Doch zo niet, zo delg mij nu uit Uw boek, hetwelk Gij geschreven hebt.”

Toen zeide de HEERE tot Mozes: “Dien zou Ik uit Mijn boek delgen, die aan Mij zondigt. Doch ga nu heen, leid dit volk, waarheen Ik u gezegd heb; zie, Mijn Engel zal voor uw aangezicht gaan! Doch ten dage Mijns bezoeken, zo zal Ik hun zonde over hen bezoeken!”

Aldus plaagde de HEERE dit volk, omdat zij dat kalf gemaakt hadden, hetwelk Aäron gemaakt had.

Ex. 33:1-3 GOD TOONT ONGENOEGEN. Voorts sprak de HEERE tot Mozes: “Ga heen, trek op van hier, gij en het volk, dat gij uit Egypteland opgevoerd hebt, naar het land, dat Ik Abraham, Izak en Jakob gezworen heb, zeggende: 'Aan uw zaad zal Ik het geven'; en Ik zal een Engel voor uw aangezicht zenden (en Ik zal uitdrijven de Kanaänieten, de Amoriëten, en de Hethieten, en de Ferezieten, de Hevieten, en de Jebusieten), naar het land, dat van melk en honig is vloeiende; want Ik zal in het midden van u niet optrekken; want gij zijt een hardnekkig volk; dat Ik u op dezen weg niet vertere.”

Ex. 33:4-6 VERSIERINGEN VERWIJDERD. Toen het volk dit kwade woord hoorde, zo droegen zij leed; en niemand van hen deed zijn versiersel aan zich. En de HEERE had tot Mozes gezegd: “Zeg tot de kinderen Israëls: 'Gij zijt een hardnekkig volk; in een ogenblik zou Ik in het midden van ulieden optrekken, en zou u vernielen; doch nu, legt uw sieraad van u af, en Ik zal weten, wat Ik u doen zal.’” De kinderen Israëls dan beroofden zichzelf van hun versierselen, verre van den berg Horeb.

Ex. 33:7-11 DE ONTMOETINGSTENT. En Mozes nam de tent, en spande ze zich buiten het leger, ver van het leger afwijkende; en hij noemde ze de Tent der samenkomst. En het geschiedde, dat al wie den HEERE zocht, uitging tot de tent der samenkomst, die buiten het leger was. En het geschiedde, wanneer Mozes uitging naar de tent, stond al het volk op, en een ieder stelde zich in de deur zijner tent; en zij zagen Mozes na, totdat hij de tent ingegaan was. En het geschiedde, als Mozes de tent ingegaan was, zo kwam de wolkkolom nederwaarts, en stond in de deur der tent, en Hij sprak met Mozes. Als al het volk de wolkkolom zag staan in de deur der tent, zo stond al het volk

op, en zij bogen zich, een ieder in de deur zijner tent. En de HEERE sprak tot Mozes aangezicht tot aangezicht, gelijk een man met zijn vriend spreekt; daarna keerde hij weder tot het leger; doch zijn dienaar Jozua, de zoon van Nun, de jongeling, week niet uit het midden der tent.

- Ex. 33:12-16** GOD BELOOFT AANWEZIGHEID. En Mozes zeide tot den HEERE: "Zie, Gij zegt tot mij: 'Voer dit volk op!' Maar Gij laat mij niet weten, wien Gij met mij zult zenden; daar Gij gezegd hebt: 'Ik ken u bij name!' En ook: 'Gij hebt genade gevonden in Mijn ogen!' Nu dan, ik bidde, indien ik genade gevonden heb in Uw ogen, zo laat mij nu Uw weg weten, en ik zal U kennen, opdat ik genade vinde in Uw ogen; en zie aan, dat deze natie Uw volk is!"
Hij dan zeide: "Zou Mijn aangezicht moeten medegaan, om u gerust te stellen?"
Toen zeide hij tot Hem: "Indien Uw aangezicht niet medegaan zal, doe ons van hier niet optrekken! Want waarbij zou nu bekend worden, dat ik genade gevonden heb in Uw ogen, ik en Uw volk? Is het niet daarbij, dat Gij met ons gaat? Alzo zullen wij afgezonderd worden, ik en Uw volk, van alle volk, dat op den aardbodem is."
- Ex. 33:17-23** MOZES ZIET GODS HEERLIJKHEID. Toen zeide de HEERE tot Mozes: "Ook deze zelfde zaak, die gij gesproken hebt, zal Ik doen, dewijl gij genade gevonden hebt in Mijn ogen, en Ik u bij name ken."
Toen zeide hij: "Toon mij nu Uw heerlijkheid!"
Doch Hij zeide: "Ik zal al Mijn goedigheid voorbij uw aangezicht laten gaan, en zal den Naam des HEEREN uitroepen voor uw aangezicht; maar Ik zal genadig zijn, wien Ik zal genadig zijn, en Ik zal Mij ontfermen, over wien Ik Mij ontfermen zal." Hij zeide verder: "Gij zoudt Mijn aangezicht niet kunnen zien; want Mij zal geen mens zien, en leven."
De HEERE zeide verder: "Zie, er is een plaats bij Mij; daar zult gij u op de steenrots stellen. En het zal geschieden, wanneer Mijn heerlijkheid voorbij zal gaan, zo zal Ik u in een kloof der steenrots zetten; en Ik zal u met Mijn hand overdekken, totdat Ik zal voorbijgegaan zijn. En wanneer Ik Mijn hand zal weggenomen hebben, zo zult gij Mijn achterste delen zien; maar Mijn aangezicht zal niet gezien worden."
- Ex. 34:1-7** GOD OPENBAART ZIJN KARAKTER. Toen zeide de HEERE tot Mozes: "Houw u twee stenen tafelen, gelijk de eerste waren, zo zal Ik op de tafelen schrijven dezelfde woorden, die op de eerste tafelen geweest zijn, die gij gebroken hebt. En wees bereid tegen den morgenstond; dat gij in den morgenstond op den berg Sinaï klimt, en stel u aldaar voor Mij, op den top des bergs. En niemand zal met u opklimmen; dat er ook niemand gezien worde op den gansen berg; ook het kleine vee, noch runderen zullen tegenover dezen berg niet weiden."
Toen hieuw hij twee stenen tafelen, gelijk de eerste; en Mozes stond des morgens vroeg op, en klom op den berg Sinaï, gelijk als hem de HEERE geboden had; en hij nam de twee stenen tafelen in zijn hand. De HEERE nu kwam nederwaarts in een wolk, en stelde Zich aldaar bij hem; en Hij riep uit den Naam des HEEREN. Als nu de HEERE voor zijn aangezicht voorbijging, zo riep Hij: "HEERE, HEERE, God, barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid. Die de weldadigheid bewaart aan vele duizenden, Die de ongerechtigheid, en overtreding, en zonde vergeeft; Die den schuldige geenszins onschuldig houdt, bezoekende de ongerechtigheid der vaders aan de kinderen, en aan de kindskinderen, in het derde en vierde lid."
- Ex. 34:8-10** GOD VERNIEUWT VERBOND. Mozes nu haastte zich en neigde het hoofd ter aarde, en hij boog zich. En hij zeide: "Heere! Indien ik nu genade gevonden heb in Uw ogen, zo ga nu de Heere in het midden van ons, want dit is een hardnekkig volk; doch vergeef onze ongerechtigheid en onze zonde, en neem ons aan tot een erfdeel!"
Toen zeide Hij: "Zie, Ik maak een verbond; voor uw ganse volk zal Ik wonderen doen, die niet geschapen zijn op de ganse aarde, noch onder enige volken; alzo dat dit ganse volk, in welks midden gij zijt, des HEEREN werk zien zal, dat het schrikkelijk is, hetwelk Ik met u doe."
- Ex. 34:11-16** WAARSCHUWING TEGEN VERBONDEN. Onderhoudt gij hetgeen Ik u heden gebiede! Zie, Ik zal voor uw aangezicht uitdrijven de Amorieten, en de Kanaänieten, en de Hethieten, en de Ferezieten, en de Hevieten, en de Jebusieten. Wacht u, dat gij toch geen verbond maakt met den inwoner des lands, waarin gij komen zult; dat hij misschien niet tot een strik worde in het midden van u. Maar hun altaren zult gijlijeden omwerpen, en hun opgerichte beelden zult gij verbreken, en hun bossen zult gij afhouden. (Want gij zult u niet buigen voor een anderen god; want des HEEREN Naam is IJveraar! Een ijverig God is Hij!)
Opdat gij misschien geen verbond maakt met den inwoner van dat land; en zij hun goden niet

nahoereren, noch hun goden offerande doen, en hij u nodigende, gij van hun offerande etet. En gij voor uw zonen vrouwen neemt van hun dochteren; en hun dochteren, haar goden nahoererende, maken, dat ook uw zonen haar goden nahoereren.”

Ex. 34:27,28 TWEEDE TAFELN GESCHREVEN. Verder zeide de HEERE tot Mozes: “Schrijf u deze woorden; want naar luid dezer woorden heb Ik een verbond met u en met Israël gemaakt.” En hij was aldaar met den HEERE, veertig dagen en veertig nachten; hij at geen brood, en hij dronk geen water; en Hij schreef op de tafelen de woorden des verbonds, de tien woorden.

Ex. 34:29-35 MOZES BEDEKT ZIJN GEZICHT. En het geschiedde, toen Mozes van den berg Sinaï afging (de twee tafelen der getuigenis nu waren in de hand van Mozes, als hij van den berg afging), zo wist Mozes niet, dat het vel zijns aangezichts glinsterde, toen Hij met hem sprak. Als nu Aäron en al de kinderen Israëls Mozes aanzagen, ziet, zo glinsterde het vel zijns aangezichts; daarom vreesden zij tot hem toe te treden. Toen riep Mozes hen; en Aäron, en al de oversten in de vergadering keerden weder tot hem; en Mozes sprak tot hen. En daarna traden al de kinderen Israëls toe; en hij gebood hun al wat de HEERE met hem gesproken had op den berg Sinaï. Alzo eindigde Mozes met hen te spreken, en hij had een deksel op zijn aangezicht gelegd. Doch als Mozes voor het aangezicht des HEEREN kwam, om met Hem te spreken, zo nam hij het deksel af, totdat hij uitging; en nadat hij uitgegaan was, zo sprak hij tot de kinderen Israëls, wat hem geboden was. Zo zagen dan de kinderen Israëls het aangezicht van Mozes, dat het vel van het aangezicht van Mozes glinsterde; derhalve deed Mozes het deksel weder op zijn aangezicht, totdat hij inging om met Hem te spreken.

CHRONOLOGIE EN COMMENTAAR

The Daily Bible, Copyright © 1984 Harvest House Publishers, Eugene, Oregon 97402

www.harvesthousepublishers.com

Met toestemming gebruikt. Nadruk en reproductie is in geen enkele vorm toegestaan.

BIJBELTEKSTEN

STATENVERTALING, Jongbloed-editie (1637-1888).

Public domain.